

Avis aux électeurs

AUCUNE MODIFICATION
NE DOIT ÊTRE APPORTÉE
AUX BULLETINS DE VOIE

Les listes de bulletins de vote et les enveloppes
sont à disposition de 08h00 à 18h00, du lundi au vendredi,
dans les bureaux de vote. Elles sont à retirer avant
le commencement des opérations de vote.

SONT ÉGALEMENT MIS À DISPOSITION MANUSCRITS
ET LES PROFORMES DE VOIE UTILISÉS COMME BULLETINS

PREFECTURE DU VAL DE MARNE

AVIS AUX ÉLECTEURS

Doivent être tenus pour nuls et sans suite ne doivent pas
être comptés comme suffrages exprimés.

Les listes de bulletins de vote et les enveloppes
sont à disposition de 08h00 à 18h00, du lundi au vendredi,
dans les bureaux de vote. Elles sont à retirer avant
le commencement des opérations de vote.

STEM: EEN EUROPEES VERHAAL

Tien verkiezingen die
onze wereld veranderden

TENTOONSTELLING

NL

STEM: EEN EUROPEES VERHAAL

Tien verkiezingen die
onze wereld veranderden

TENTOONSTELLING

STEM: een Europees verhaal
Tien verkiezingen die onze wereld veranderden
Tentoonstelling

Team:

Martí Grau Segú, curator
Inês Nauwelaers, assistent-curator
Debora Righetti, projectmanager

Met dank aan:

Vladimir Čajkovac, Rocío del Casar Ximénez, Hans De Waegeneer, Christine Dupont, Óscar Fontao Regueira, Vasileios Galanakos, Yann Guillard, Clodagh Hourigan, Albrecht John, Philippe Le Guen, Nathalie Minten, Audrey Mottier, Elisabete Petim, Philippe Peyredieu du Charlat, Maria Teresa Pollastro, Véronique Recher, Frédéric Tadino, Jean-Baptiste Teresa, Josette Torres, Tatiana Tumashik en Lycée Viollet-le-Duc (Villiers-Saint-Frédéric, Frankrijk).

Een project van het Europees Parlement, gezamenlijk uitgevoerd door het Huis van de Europese geschiedenis (dienst Jean Monnet-huis) en het Parlementarium.

Omslagfoto: Europese verkiezingen van 1984 in Frankrijk.

© Europese Unie

Table of Contents

Doel	7
Inleiding	8
<i>Het ontluiken van de democratie in de Europese geschiedenis</i>	8
<i>De grondleggers van de Europese eenheid en de strijd voor een rechtstreeks gekozen Europees Parlement</i>	10
Tien verkiezingen die onze wereld veranderden	13
1979	
Twee grondlegsters op de eerste dag van een rechtstreeks verkozen Europees Parlement	14
1984	
Nieuwe verkiezingen voor een Europees Parlement met meer bevoegdheden	16
1989	
Een nieuwe unie na de Koude Oorlog: verkiezingen tijdens een gedenkwaardig jaar	18
1994	
Het nieuwe Europa van het Verdrag van Maastricht is op komst	20
1999	
De euro doet zijn intrede	22
2004	
Een immense uitbreiding, gevolgd door verkiezingen in een herenigd Europa	24
2009	
In de schaduw van de financiële crisis	26
2014	
De Commissievoorzitter wordt benoemd op grond van de nieuwe bepalingen van het Verdrag van Lissabon	28
2019	
De mensen zijn terug	30
2024	
De komende verkiezingen: een gamechanger?	33

Doel

In juni 2024 zullen burgers uit alle landen van de Europese Unie worden opgeroepen om hun vertegenwoordigers in het Europees Parlement te kiezen.

Het is de tiende keer dat zulke verkiezingen plaatsvinden sinds de eerste rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement in 1979. Dit is dan ook een goed moment om stil te staan bij de ontwikkeling van de supranationale democratie in Europa, van het begin van de democratische participatie op ons continent tot de stapsgewijze opbouw van een echt Europees beleid.

Deze tijdreis biedt je niet alleen een kans om kennis te maken met het verleden — het is ook een manier om je te helpen een weloverwogen keuze te maken in het stemhokje! Democratie is essentieel en jouw mening is beslissend.

Inleiding

Het ontluiken van de democratie in de Europese geschiedenis

De democratie in Europa heeft een lange weg afgelegd. Voor sommigen liggen de wortels van die democratie in het oude Athene. Voor anderen zijn de huidige vrijheden fundamenteel anders dan die van de oude wereld, omdat ze van toepassing zijn op een hele samenleving en niet alleen op een deel ervan. In de oudheid was democratie namelijk ook te verenigen met grote groepen mensen zonder stemrecht. Volgens de meest geavanceerde ideeën uit de periode van de verlichting moet democratie echter inclusief zijn.

Dit mooie concept wordt vaak meer in theorie toegepast dan in de praktijk. Sinds het einde van de 18e eeuw wordt de vooruitgang van de democratie in verband gebracht met andere belangrijke doelen op weg naar meer gelijkheid, zoals de afschaffing van slavernij en de uitbreiding van burgerrechten voor zowel mannen als vrouwen. In de 19e eeuw ontluikte de democratische legitimiteit in een tijd waarin er ook autocratische regimes bestonden. Multilaterale samenwerking tussen zulke regimes maakte duurzame vrede tussen naties verschillende keren mogelijk (Münster/Osnabrück in 1648, Utrecht in 1713 en Wenen in 1815), maar dat ging uiteindelijk ten koste van de strijd van het volk voor grotere burgerlijke vrijheden, zoals is gebleken uit de onderdrukking in de nasleep van het Congres van Wenen in 1815. Naarmate de 19e eeuw vorderde, werd het internationaal recht gecodificeerd en kwamen bredere stabiele internationale organisaties tot stand. Hierdoor konden de democratische normen die in sommige landen al werden uitgetest zich internationaal verspreiden. De wereld was klaar voor een totaal nieuwe manier van denken, waarbij democratische waarden voorop zouden staan in het internationale systeem. Helaas zouden de meeste Europese landen pas uitgroeien tot democratieën in de nasleep van een nieuwe oorlog: de Eerste Wereldoorlog.

Eén ding is vandaag de dag duidelijk: een verkiezing kan niet volledig democratisch zijn zonder algemeen kiesrecht. In Europa vonden voor het eerst algemene verkiezingen plaats in het begin van de 20e eeuw, voornamelijk in Scandinavische en andere Noord-Europese landen. In de rest van Europa duurde de strijd voor het stemrecht voor vrouwen soms erg lang. Zo werd dit in Zwitserland pas in de jaren 1970 werkelijkheid, terwijl het in Spanje en Turkije in de jaren 1930 werd ingevoerd. De hoogtijdagen van de liberale democratie waren ook het moment waarop de grootste uitdagingen werden ontketend. Het nazisme en het stalinisme floreerden dankzij hun kritiek op de verspreiding van individuele vrijheden. De lange

Een Finse vrouw brengt haar stem uit bij de parlamentsverkiezingen van 1907.

© Publiek domein

ontwikkeling van democratische verkiezingen is dus ook het verhaal van een aantal van de belangrijkste worstelingen binnen samenlevingen: de strijd voor vrouwenrechten, de strijd voor stemrecht en – vooral na de Tweede Wereldoorlog en dankzij de grondleggers van de Europese eenheid – de bevordering van internationale vrede.

De grondleggers van de Europese eenheid en de strijd voor een rechtstreeks gekozen Europees Parlement

Na de Tweede Wereldoorlog heerste het gevoel dat de vrede en democratie grotendeels waren ingestort omdat het tijdens het interbellum niet was gelukt om Europese eenheid tot stand te brengen. Door in 1950 de Schuman-verklaring op te stellen, vond Jean Monnet een manier om het lot van vrede, democratie en Europese eenheid met elkaar te verbinden. Bovendien legde Monnet niet alleen de basis voor een technocratisch Europa; hij zette zich ook tientallen jaren lang onvermoeibaar in voor de democratisering van de Europese instellingen, door te pleiten voor rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement.

Hij deed dit werk voornamelijk via zijn Actiecomité voor de Verenigde Staten van Europa. Het streven naar vrede leidde uiteindelijk tot het meest ambitieuze democratische project ter wereld: supranationale verkiezingen in Europa. Sinds 1979 hebben rechtstreekse democratische verkiezingen voor het Europees Parlement het lot van ons continent bepaald, dankzij de participatie van de bevolking en de uitbreiding van de institutionele bevoegdheden van het Parlement.

Vanaf het begin werkten de grondleggers van de Europese Unie samen, net als op vele andere gebieden, om parlementarisme te integreren in het project voor Europese eenheid. Oud-premier van België Paul-Henri Spaak, die nauwe banden had met Monnet, werd in 1952 de eerste voorzitter van de Gemeenschappelijke Vergadering van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. In 1954 werd hij opgevolgd door de voormalige Italiaanse premier Alcide De Gasperi. De drie mannen vertrouwden op de Vergadering om het supranationale karakter van de opkomende Europese instellingen verder uit te bouwen.

In 1958 werden nog twee Europese Gemeenschappen opgericht: de Europese Economische Gemeenschap en Euratom. De man die Monnets blauwdruk voor een verenigd Europa publiekelijk had gesteund en bekendgemaakt, de voormalige Franse premier en minister van Buitenlandse Zaken Robert Schuman, werd de eerste voorzitter van de Europese Parlementaire Vergadering. In dit nieuwe wetgevende lichaam werden de vertegenwoordigers van de drie Gemeenschappen verenigd.

Robert Schuman in de Europese Parlementaire Vergadering ter gelegenheid van de tiende verjaardag van de Schuman-verklaring. 10 mei 1960.

Europese verkiezingen van 1984 in Italië.
© Europese Unie

Tien verkiezingen die onze wereld veranderen

1979

Twee grondlegsters op de eerste dag van een rechtstreeks verkozen Europees Parlement

De eerste rechtstreekse Europese verkiezingen kwamen tot stand na een lange strijd. Het midden van de jaren 1970 was een tijd van vooruitgang voor de Europese eenheid. Zo breidde de Europese Gemeenschap voor het eerst uit, ging de Europese monetaire samenwerking van start en werd de Europese Raad opgericht. Voor een grondlegger als Jean Monnet waren de eerste rechtstreekse Europese verkiezingen het moment om zijn niet-aflatende inzet te staken en met pensioen te gaan. Hij vertrouwde erop dat een nieuwe generatie democratisch gekozen leiders zijn werk zou voortzetten.

In juni 1979 brachten burgers uit de negen toenmalige lidstaten hun stem uit. De verkiezingscampagne had aanleiding gegeven tot een nieuwe iconografie van posters, tv-spots en merchandising, waarin de nadruk lag op gezamenlijke besluitvorming. De opkomst lag rond de 62 procent.

Op dag één van het nieuwe Parlement stonden twee vrouwen aan het roer. De eerste Voorzitter was het oudste Parlements lid, Louise Weiss. Ze was een overtuigd voorvechtster van de Europese eenheid en voerde al sinds de jaren 1920 campagne voor vrouwenrechten. Dit was op beide vlakken de bekroning van haar carrière. Weiss gaf de fakkel door aan de eerste democratisch verkozen Voorzitter van de Europese wetgever, Simone Veil, een voormalige Franse minister en overlevende van de Holocaust die opkwam voor de reproductieve rechten van vrouwen. Na de grondleggers van de jaren vijftig was de tijd van de grondlegsters van Europa aangebroken!

In het tweede deel van de parlementaire zittingsperiode, vanaf 1982, was de Nederlander Piet Dankert de Voorzitter.

*Louise Weiss begroet Simone Veil, de pas verkozen voorzitter van het Europees Parlement.
17 juli 1979.*

1984

Nieuwe verkiezingen voor een Europees Parlement met meer bevoegdheden

Na de eerste verkiezingen waren de bevoegdheden van het Europees Parlement, ondanks zijn nieuwe democratische legitimiteit, nog beperkt. Veel mensen waren ontevreden over deze situatie, en meerdere Parlementsleden met een uitgesproken mening probeerden onmiddellijk aan te dringen op verandering — zo niet door wetgeving, dan toch in de praktijk. Zo wist het Parlement dankzij de uitbreiding van zijn begrotingsbevoegdheden een groeiend aantal beleidsterreinen te beïnvloeden. De spilfiguur onder deze politieke bemiddelaars was Altiero Spinelli, die al sinds de jaren 1940 een voorstander van Europese eenheid was.

Toen Spinelli en een aantal andere tegenstanders van het fascisme in 1941 gevangen zaten op het kleine eiland Ventotene, hadden ze een manifest voor een federaal Europa opgesteld. De Tweede Wereldoorlog woedde om hen heen en het leek hen duidelijk dat het internationale systeem niet terug kon naar de oude status quo zodra de oorlog voorbij was. Later werd Spinelli Europees commissaris en was hij in 1979 kandidaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement. Daarna stond hij aan het hoofd van de “Club Crocodile”, die was vernoemd naar het restaurant “Au Crocodile” in Straatsburg, waar de clubleden bijeenkwamen. Als leider van deze groep stelde Spinelli een ontwerpverdrag tot oprichting van een Europese Unie voor, een federalistische tekst die in februari 1984 door het Europees Parlement werd aangenomen. De politieke inzet van de komende verkiezingen was erg hoog.

Het was ook de eerste keer dat er Europese verkiezingen plaatsvonden in Griekenland, dat nu een volwaardige lidstaat was. Na verkiezingen met een opkomst van 59 procent werd Pierre Pflimlin uit Frankrijk gekozen als voorzitter van het Europees Parlement. Daarmee werd hij de eerste oud-premier van een lidstaat die het Parlement leidde. In 1987 nam de Brit Charles Henry Plumb het voorzitterschap over. Spanje en Portugal traden halverwege de zittingsperiode toe de Europese Gemeenschap toe. Daarom werden in 1987 voor deze landen gedeeltelijke verkiezingen gepland. Hoewel de lidstaten het ontwerpverdrag tot oprichting van een Europese Unie uiteindelijk niet hebben goedgekeurd, maakte de tekst toch de weg vrij voor baanbrekende ontwikkelingen, zoals de goedkeuring van de Europese Akte en uiteindelijk de oprichting van de Europese Unie.

Altiero Spinelli.

© Historisch archief van de Europese Unie

1989

Een nieuwe unie na de Koude Oorlog: verkiezingen tijdens een gedenkwaardig jaar

De verkiezingen van 1989 vonden plaats in een van de meest gedenkwaardige jaren in de recente geschiedenis. Na ruim veertig jaar Koude Oorlog, gekenmerkt door de confrontatie tussen het Oosten en het Westen op het wereldtoneel, was het Oostblok onder leiding van de Sovjet-Unie aan het afbrokkelen. Tegelijkertijd waren Midden- en Oost-Europese landen snel op weg pluralistische democratieën te worden. Binnen de Europese Gemeenschap zorgde Jacques Delors, een voormalige Franse minister die in 1985 voorzitter van de Europese Commissie was geworden, voor ongekende hervormingen.

Hij slaagde erin zijn Europese Akte, die deels was gebaseerd op Spinelli's ontwerpverdrag tot oprichting van een Europese Unie, door de lidstaten te laten goedkeuren. Dit was een beslissende stap in de richting van een Europese Unie, waarvan de bevoegdheden zich over een groot aantal beleidsterreinen zouden uitstrekken. De derde Europese verkiezingen vonden dus plaats in een klimaat waarin de verwachtingen hooggespannen waren. Er zou een nieuwe politieke entiteit komen met een ongekend niveau van interne integratie en de kenmerken van een volwaardige internationale speler in de externe betrekkingen. De onderhandelingen over het Verdrag moesten nog van start gaan toen de verkiezingen plaatsvonden, met een opkomst van ongeveer 58 procent.

Het nieuwe Parlement verkoos de Spanjaard Enrique Barón tot Voorzitter. De Duitser Egon Klepsch werd in 1992 verkozen tot Voorzitter voor de tweede helft van de parlementaire termijn. Tijdens de nieuwe zittingsperiode vonden grote historische veranderingen plaats, zoals de val van de Berlijnse Muur, de Duitse hereniging en de aanzienlijke financiële steun voor de democratische overgang in Midden- en Oost-Europese landen. Het Parlement pleitte met succes voor meer integratie bij de opstelling en ratificatie van het Verdrag betreffende de Europese Unie, ook wel het Verdrag van Maastricht genoemd. Een nieuw Europa was geboren!

ELEZIONI EUROPEE 18 GIUGNO 1989

IL PARLAMENTO EUROPEO LA NOSTRA VOCE IN EUROPA

PARLAMENTO EUROPEO Ufficio d'informazione per l'Italia - Via IV Novembre, 149 - 00187 ROMA - Tel. 6790507-6790502

1994

Het nieuwe Europa van het Verdrag van Maastricht is op komst

Ongeveer een jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag van Maastricht en de oprichting van de Europese Unie werden de Europese burgers opnieuw opgeroepen om te gaan stemmen. De positie van het Europees Parlement was aanzienlijk versterkt, nu de bevoegdheden herverdeeld waren en het Parlement als medewetgever op gelijke voet stond met de Raad van ministers. Ambitieuze nieuwe projecten die de hele Europese architectuur zouden vormgeven, zoals de eerste voorstellen voor een eenheidsmunt en de geplande uitbreiding naar het oosten en zuiden, werden nu onderworpen aan democratische besluitvorming en publieke controle door de leden van het Europees Parlement.

De sfeer waarin de nieuwe verkiezingen plaatsvonden, weerspiegelde de belangrijke keuzes die moesten worden gemaakt (hoe ver moet de uitbreiding van de Unie gaan?) en de noodzaak om de zorgen van de burgers weg te nemen (zal een eenheidsmunt alleen maar voordelen hebben of niet?). Nieuwe beleidsmaatregelen moesten worden ingevoerd of versterkt. Zo kwamen er maatregelen om infrastructuur via regionaal beleid te financieren, wat de nieuwe onderlinge verbondenheid van het continent belichaamde.

De verkiezingsopkomst lag rond de 57 procent. De Duitser Klaus Hänsch werd in 1994 verkozen tot voorzitter van het Europees Parlement. De Spanjaard José María Gil-Robles volgde hem op voor de tweede helft van de zittingsperiode in 1997. Op 1 januari 1995 was de EU gegroeid van 12 tot 15 landen, waardoor Oostenrijk, Zweden en Finland hun vertegenwoordigers kozen bij gedeeltelijke verkiezingen in 1995 en 1996. Deze gloednieuwe Parlementsleden brachten een sterke traditie van onpartijdigheid bij conflicten en hoge sociale en milieunormen met zich mee. De wereld keek ook met een nieuwe blik naar Europa: een nieuw narratief vol optimisme was opgebloeid in de Oude Wereld, en het Europese model leek voorbestemd om beter te presteren dan dat van de voormalige blokken tijdens de Koude Oorlog.

Europese verkiezingen in Brussel op 12 juni 1994.
© Europese Unie

1999

De euro doet zijn intrede

De vooruitgang van de eenheidsmunt stond op het punt tot iets tastbaars te leiden, namelijk eurobiljetten en -munten. In 1998 gingen toetredingsonderhandelingen met twaalf kandidaat-lidstaten van start — de proloog van een immense uitbreiding. De laatste Europese verkiezingen van de 20e eeuw vonden plaats op een cruciaal moment in de politiek, en de uitkomst ervan zou verreikende gevolgen hebben.

De Europese integratie was al bijna een halve eeuw bezig en de Koude Oorlog was al tien jaar voorbij. De vrede leek dus verzekerd, maar de oorlog in Kosovo — net als de oorlog in Joegoslavië daarvoor — was een wrede herinnering aan de kwetsbaarheid van die vrede. Een robuuster Europees extern beleid leek de manier te zijn om stabiliteit te creëren op het continent. In 2001, tijdens de zittingsperiode van het Parlement, werd het Verdrag van Nice ondertekend. Daarbij werd zowel het Verdrag van Maastricht van 1992 als het Verdrag van Rome van 1957 gewijzigd, deels met de bedoeling om de EU voor te bereiden op de uitbreiding.

De opkomst bij de verkiezingen bedroeg 58 procent. In 1999 werd de Franse politica Nicole Fontaine verkozen tot voorzitter van het Europees Parlement voor de eerste helft van de zittingsperiode. De Ier Pat Cox nam het stokje in 2002 over voor de tweede helft van de termijn. Tijdens deze zittingsperiode kwam de euro in omloop, op 1 januari 2002, en werd een Conventie opgericht voor de opstelling van de Europese Grondwet. Daarnaast werd dit Parlement geconfronteerd met grote uitdagingen voor de rol van de Europese Unie als wereldspeler. Door de aanslagen van 11 september 2001 in New York en Washington kwam de strijd tegen terrorisme hoger op de agenda te staan dan ooit tevoren.

De Amerikaanse invasie van Irak verdeelde de Unie in twee kampen, met enerzijds landen die de kant van de Verenigde Staten kozen en anderzijds landen die kritisch bleven. Sommigen maakten zelfs minachtend onderscheid tussen het “oude Europa” en het “nieuwe Europa”.

Informatiestands voor de Europese verkiezingen van juni 1999.

© Europese Unie

2004

Een immense uitbreiding, gevolgd door verkiezingen in een herenigd Europa

De scheuring tussen de Europese landen als gevolg van de oorlog in Irak moest worden hersteld, en de grootste uitbreiding van de EU tot nu toe bood zeker een groots narratief om dit te doen. Na meer dan een halve eeuw van grote, diepgewortelde verdeeldheid, was het continent in 2004 klaar voor een hereniging. Tien nieuwe landen sloten zich aan bij de club: acht uit Midden- en Oost-Europa (Estland, Letland, Litouwen, Hongarije, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië) en twee uit Zuid-Europa (Cyprus en Malta). De burgers van deze landen konden ook nog datzelfde jaar stemmen bij de verkiezingen. In 2007 traden ook Bulgarije en Roemenië toe.

De opkomst voor deze verkiezingen was ongeveer 46 procent. In 2004 werd de Spanjaard Josep Borrell voorzitter van het Europees Parlement voor de eerste helft van de zittingsperiode. Tijdens de tweede helft zat de Duitser Hans-Gert Pöttering het Parlement voor. Het heersende klimaat was pro-Europees, maar aan de horizon pakten zich zware wolken samen en de euforie was van korte duur. Bij een referendum in 2005 wezen zowel Nederlandse als Franse burgers het ontwerpverdrag voor een Europese grondwet af. Dit verdrag zou de Unie een stap dichterbij een federaal Europa hebben gebracht. Sommige landen vertoonden de eerste tekenen van "uitbreidingsmoeheid". Ze vroegen zich af of Europa alle aanpassingsinspanningen wel waard was.

Toch zou niet alle vooruitgang die was geboekt bij het ontwikkelen van een nieuw Europa teniet worden gaan. Nadat het Constitutioneel Verdrag was verworpen, volgde een periode van bezinning. En wat nu? Met de Verklaring van Berlijn, die in maart 2007 mede werd ondertekend door Voorzitter Pöttering, werden veel van de bepalingen van het Constitutioneel Verdrag gered voor de volgende verkiezingen, in de vorm van wat later het Verdrag van Lissabon zou worden (oorspronkelijk het Hervormingsverdrag genoemd).

Dag van de Uitbreiding: de aankomst van de nieuwe vlaggen. Brussel, 1 mei 2004.

© Europese Unie

2009

In de schaduw van de financiële crisis

Tegen de tijd dat het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 in werking trad, hadden er niet alleen nieuwe verkiezingen plaatsgevonden, maar was de wereldeconomie ook getroffen door een zware crisis met ernstige financiële, sociale en politieke gevolgen. De kiezers baseerden hun stem nu eerder op angstgevoelens, en het onder controle houden van die gevoelens werd een van de belangrijkste taken van hun politieke vertegenwoordigers.

Toch waren er ook hoopgevende ontwikkelingen. Zo luidde de verkiezing van Barack Obama tot president van de Verenigde Staten in 2008 een nieuw tijdperk in de trans-Atlantische betrekkingen in. Bovendien werd de "vergroening" van de industriële productie een alomtegenwoordig motto. Maar zou dat genoeg zijn?

De verkiezingsopkomst bedroeg 43 procent. In 2009 werd Jerzy Buzek, voormalig premier van Polen, verkozen tot voorzitter van het Europees Parlement. Daarmee was hij de eerste Voorzitter uit een van de Midden- en Oost-Europese EU-landen. De Duitser Martin Schulz nam de fakkel over in 2012.

In 2010 dreigde Griekenland zijn schulden niet te kunnen betalen, wat leidde tot de Europese staatsschuldencrisis. Bovendien werd de financiële crisis van Ierland gevolgd door aanhoudende financiële moeilijkheden in veel andere EU-landen. Rode cijfers waren een wereldwijd probleem geworden. Tijdens deze zittingsperiode was het erg onrustig in de buurt van de EU-grenzen. Zo begon in 2010 de Arabische Lente, die weer opflakkerde in 2011, hetzelfde jaar waarin de oorlog in Syrië uitbrak. In 2013 begonnen de Euromaidan-protesten in Kyiv, gevolgd door de Russische annexatie van de Krim en de oorlog in de Donbas in 2014.

JCDecaux

**Quelle agriculture
pour notre
alimentation ?**

Votre vote, utilisez-le lors des élections
du Parlement européen le **7 juin**.

www.elections2009.eu

2014

De Commissievoorzitter wordt benoemd op grond van de nieuwe bepalingen van het Verdrag van Lissabon

Bij de verkiezingen van 2014 werd het zogenoemde lijsttrekkersproces ingevoerd. Volgens dit systeem nomineren Europese politieke partijen hun Spitzenkandidat, hun topkandidaat, voor de Europese verkiezingen. Zo kunnen de burgers met hun stem rechtstreeks invloed uitoefenen op de keuze van het hoofd van de Europese uitvoerende macht. De partij die na de verkiezing de grootste is, mag de naam van de toekomstige voorzitter van de Europese Commissie voorstellen. Die kandidaat moet dan later door de meerderheid van de leden van het Europees Parlement worden goedgekeurd. Dit wordt algemeen beschouwd als een manier om de verkiezingen voor het Europees Parlement te "europeaniseren".

Het Verdrag van Lissabon vormt de basis voor deze belangrijkere rol van het Europees Parlement bij de benoeming van de voorzitter van de Europese Commissie. Jean-Claude Juncker werd via dit systeem de nieuwe voorzitter van de Europese Commissie. Ongeveer 43 procent van de kiezers nam deel aan deze verkiezingen. Martin Schulz, die al sinds 2012 voorzitter van het Europees Parlement was, werd in 2014 herkozen voor de eerste helft van de zittingsperiode. Hij was de eerste Voorzitter die herkozen werd. In 2017 werd hij opgevolgd door Antonio Tajani.

Tijdens de zittingsperiode werden de Parlementsleden geconfronteerd met een snel veranderende omgeving, zowel in binnen- als buitenland. Halverwege 2016 zette een meerderheid van de Britse burgers een ongekende stap door te beslissen dat hun land de Europese Unie moest verlaten. Sommige regeringen van EU-landen stevenden af op een "illiberale democratie" en moesten worden gewaarschuwd. Door de verkiezing van Donald Trump tot president van de Verenigde Staten in 2016 kwamen de betrekkingen tussen de EU en de VS onder druk te staan.

**EUROVISION
DEBATE**

#TellEUROPE

*Eurovisiedebat in 2014 tussen kandidaten voor het voorzitterschap van de Europese Commissie.
© Europese Unie*

2019

De mensen zijn terug

Bij de verkiezingen van 2019 bedroeg de opkomst 51 procent. Dit was de eerste keer dat de deelname aan de verkiezingen was gestegen sinds de allereerste Europese verkiezingen van 1979. Bovendien ging het om de grootste transnationale verkiezingen ooit. David Sassoli werd voorzitter van het Europees Parlement. Hij werd in januari 2022 opgevolgd door Roberta Metsola, de jongste voorzitter van het Parlement ooit.

Voor de Europese verkiezingen van 2019 duidden de meeste Europese politieke partijen opnieuw lijsttrekkers voor het voorzitterschap van de Europese Commissie aan. Later stelde de Europese Raad Ursula von der Leyen aan het Europees Parlement voor als kandidaat-voorzitter van de Europese Commissie, hoewel zij geen lijsttrekker was. Het Parlement oefende vervolgens zijn controlebevoegdheid uit door haar te verkiezen tot voorzitter van de Commissie.

Het thema klimaatbescherming was erg aanwezig bij de verkiezingen van 2019, aangezien het milieu wereldwijd alarmerend snel achteruit lijkt te gaan. Tijdens de zittingsperiode moesten de leden van het Europees Parlement omgaan met de daadwerkelijke terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie. In 2020 brak de COVID-19-pandemie uit. De Europese instellingen besloten een Conferentie over de toekomst van Europa bijeen te roepen. Deze ging van start in 2021 en had tot doel vooruit te kijken naar de komende jaren. In 2022 viel Rusland Oekraïne binnen.

*De Europese verkiezingen van 2019: achter de schermen tijdens de verkiezingsnacht.
© Europese Unie*

2024

De komende verkiezingen: een gamechanger?

Uit deze lijst van alle Europese verkiezingen sinds 1979 blijkt dat de debatten en politieke kwesties in elke periode de Europese verkiezingen telkens hebben gekenmerkt.

Het verhaal van deze verkiezingen is een van de pijlers in de ontwikkeling van een echt Europees beleid. Het is een weerspiegeling van de belangrijkste zorgen en moeilijkheden in de politieke arena van elk moment.

Als we dit in het achterhoofd houden, wat hebben de Europese verkiezingen van 2024 dan voor ons in petto? Daar kun jij over meebeslissen!

An aerial, high-angle photograph of a massive, diverse crowd of people walking on a light-colored paved surface. The crowd is dense and fills most of the frame, with individuals of various ages, ethnicities, and clothing styles. The perspective is from directly above, looking down on the group. The lighting is bright, casting soft shadows on the ground.

together.eu

**TOGETHER FOR
DEMOCRACY**